

Praha dne 15. ledna 2026
Č. j.: MZP/2026/940/46
Sp. zn.: ZN/MZP/2025/750/407

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí jako správní úřad příslušný podle § 5 zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

rozhodlo

podle § 5 odst. 9 zákona ve věci žádosti čj. MZP/2025/750/3473, podané společností ÚSOVSKO a. s., se sídlem Klopina č.p. 33, 789 73 Klopina, IČ 60793015, o povolení k uvádění geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí takto:

společnosti ÚSOVSKO a. s., Klopina č.p. 33, 789 73 Klopina

se u d ě l u j e p o v o l e n í

k uvádění tří geneticky modifikovaných linií jarního ječmene: AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6; AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 do životního prostředí, a to na pozemcích farmy Mohelnice, parcela 2502/4.

Náležitosti povolení podle § 18 odst. 6 zákona:

Oprávněná osoba

Název: společnost ÚSOVSKO a. s.,
Sídlo: Klopina č.p. 33, 789 73 Klopina,
IČ: 60793015

Specifikace geneticky modifikovaného organismu

Tři transgenní homozygotní linie jarního ječmene setého (*Hordeum vulgare*), označené AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6; AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3, nesoucí geny kódující dva rekombinantní virové antigeny – antigen viru jarní virémie kaprů (fGP) a antigen viru infekční anémie lososů (fHE), jejichž účelem je vyvolat imunitní odpověď u ryb při použití v rámci orální vakcinace.

Vnesené geny:

Antigen GP – obalový glykoprotein (GenBank CAC51336) z viru jarní viremie kapra. Tento virus má virovou částici ve tvaru náboje s genomem ssRNA s negativní polaritou kódující pět strukturálních proteinů: nukleoprotein, fosfoprotein, matricový protein, glykoprotein (pozice genu 3084-4671 bp) a RNA-dependentní RNA polymerázu (WOAH, 2023). Primární struktura glykoproteinu je složena z 509 aminokyselinových zbytků. Součástí rekombinantního genu je i gen kódující selektovaný fragment glykoproteinu (fGP) složený z 95 aminokyselinových zbytků (pozice 243-337 aa). Glykoprotein zprostředkovává přichycení buňky po navázání receptoru a zajišťuje vstup viru (Chen et al., 2018). GP je také potenciální antigen pro indukci imunitní reakce hostitele (Emmenegger a Kurath, 2008). Imunogenní glykoprotein je virového původu. Jeho biologickým účinkem je stimulace tvorby neutralizačních protilátek; není známo, že by vykazoval toxické či jinak škodlivé účinky u ryb.

Antigen HE - protein hemagglutinin esterasy (GenBank AAL67958) viru infekční anémie lososů. Tento virus má obalený, polymorfní virion o průměru 100–130 nm s genomem sestávajícím z osmi segmentů ssRNA negativní polarity. Šestý segment genomu kóduje hemagglutinin esterasy (poloha genu 8-1192 bp). Primární struktura hemagglutinin esterasy je složena z 394 aminokyselinových zbytků. Součástí rekombinantního genu je gen kódující selektovaný fragment hemagglutinin esterasy (fHE) složený ze 102 aminokyselinových zbytků (pozice 119-220 aa). Hemagglutinin esterasy je nezbytná pro vazbu viru na zbytky kyseliny sialové na povrchu buněk, zabezpečuje vstup vironu do buněk a byly potvrzeny její imunostimulační vlastnosti (WOAH, 2021; Wolf et al., 2013). Jedná se tedy o virový glykoprotein (např. z virů koronavirů/influenzavirů), jehož biologická funkce souvisí s vazbou na receptory a štěpením esterových vazeb kyseliny sialové. V transgenní rostlině se uplatní pouze jako antigen, nemá toxické účinky na ryby, při orálním podání se rychle degraduje proteázami.

GFP – je fluorescenční protein (GenBank, ANA76508.1) původně izolovaný z mořského žahavce *Aequorea victoria*. Tento protein je složený ze 239 aminokyselinových zbytků. Jeho vlastností je schopnost emitovat zelené světlo při excitaci modrým světlem nebo UV zářením. Je využit jako reportérový gen pro sledování exprese a lokalizace antigenů. V transgenních rostlinách se GFP fenotypově projevuje pouze zelenou fluorescencí v tkáních, kde je exprimován, zjistitelnou pomocí fluorescenční mikroskopie. Jedná se o běžně využívaný marker v biologii. Je netoxický, nepatogenní a bezpečnost jeho využití v GMO je dlouhodobě doložena.

LTB – je B podjednotka tepelně labilního enterotoxinu (GenBank, X83966.1) pocházejícího z bakterie *Escherichia coli*. Tento protein je v monomerní formě složený ze 124 aminokyselinových zbytků. Přirozeně tvoří pentamerní komplex vážící se na GM1 gangliosid buněčných membrán enterocytů, sama o sobě není toxická a používá se jako mukózní adjuvans nebo fúzní partner pro zvýšení imunogenity cílových antigenů. LTB je netoxický, slouží jako mukózní adjuvans, bezpečnost byla opakovaně doložena v imunologických studiích.

hpt – je selekční gen (GenBank, YP_006952299), který kóduje hygromycin fosfotransferasu a vykazuje rezistenci vůči antibiotiku Hygromycinu B. Tento gen je dlouhodobě používán pro selekci transformovaných buněk, pletiv jednoděložných i dvouděložných rostlin a nepředstavuje žádné riziko pro životní prostředí, zdraví lidí ani zvířat a necílové organismy (EFSA, 2004, 2009). Hygromycinofosfotransferáza je netoxická a slouží výhradně jako selekční marker. Protein se u ryb ani v životním prostředí neakumuluje ani nevyvolává patologické účinky.

Další vnesené úseky DNA:

AsGLO promotor – původem z ovse setého (*Avena sativa* L.), CaMV 35S promotor – původem z viru mozaiky květáku (*Cauliflower mosaic virus*), NOS terminátor – původem z *Agrobacterium tumefaciens*, SP – signální peptid cytokinin oxidasy/dehydrogenasy původem z kukuřice seté (*Zea mays*), signální peptid, linkery, epitopové značky (6xHis, Myc, KDEL) jsou technické sekvence běžně využívané v molekulární biologii a nevykazují negativní vliv na zdraví zvířat.

Specifikace genetické modifikace

Vnesení cizorodého dědičného materiálu do genomu ječmene setého (*Hordeum vulgare*) jarního kultivaru Golden Promise provedené pomocí bakteriální kultury *Agrobacterium tumefaciens* kmen AGL1.

Transgenní povaha rostlin byla ověřena pomocí PCR. Analýzy potvrdily přítomnost genů kódujících antigeny (fGP a fHE) fúzované s proteiny GFP nebo LTB, stejně jako přítomnost selekčního markeru *hpt*.

U vybraných transgenních linií generace T0, identifikovaných jako pozitivní na základě PCR analýzy, byl dále stanoven počet kopií transgenu metodou Southern blot.

Výsledky hodnocení rizika

Ječmen je samosprašná, v přírodě neinvazivní rostlina. Hodnocení rizika pro životní prostředí neidentifikovalo žádná rizika pro lidské zdraví, zdraví zvířat nebo pro životní prostředí zapříčiněné navrhovaným uvedením modifikovaného jarního ječmene AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 do životního prostředí pro polní pokusy, jak ukazuje následující shrnutí:

- je vysoce nepravděpodobné, že by se modifikovaný jarní ječmen stal v životním prostředí odolnější nebo invazivní a zplaněl;
- v Evropské unii se nenacházejí žádné sexuálně kompatibilní planě rostoucí příbuzné druhy ječmene a genetická modifikace jarního ječmene;
- velmi omezené uvedení modifikovaného jarního ječmene (maximální plocha osevu bude do 20 m² za rok, s výsevem maximálně 300 rostlin/m²) do životního prostředí bude mít za následek

zanedbatelné okamžité nebo opožděné účinky na životní prostředí způsobené přímými nebo nepřímými interakcemi mezi jarním ječmenem a necílovými organismy;

- u vnášených transgenů a úseků DNA se nepředpokládají okamžité nebo opožděné účinky na zdraví zvířat, lidí a biodiverzitu;

- antigeny fGP a fHE jsou v transgenních liniích ječmene uloženy v endoplazmatickém retikulu a v membránou obalených proteinových tělíscích rostlinných buněk, není vylučován do dalších částí buňky či rostliny, či ven z rostliny. U všech transgenních linií se antigeny fGP a fHE vyskytují pouze v zrnech;

- jarní ječmen vzešlý z polního pokusu uvedení navíc nevstoupí do potravinového řetězce nebo do běžného krmivového řetězce. Náhodná konzumace zrna s obsahem antigenu volně žijícími živočichy a ptáky nepředstavuje specifické riziko (dietární protein; očekává se trávení na peptidy);

- agrotechnické a zpracovatelské techniky, které budou použity při pěstování modifikovaného jarního ječmene jsou totožné s technikami běžně používanými pro pěstování konvenčního jarního ječmene. Nepředpokládá se, že by tyto techniky způsobily nějaké možné okamžité nebo opožděné přímé či nepřímé účinky na životní prostředí. Budou provedena veškerá možná opatření zabezpečující pěstování na pokusných plochách: izolační vzdálenost minimálně 50 m a obsev v minimálně 2,5 m; označení pokusných ploch výstražnými cedulemi; zničení veškerého rostlinného materiálu nevyužitého pro pokusné účely;

- imunostimulační účinky rekombinantních antigenů z transgenního ječmene budou testovány ve spolupráci s Parazitologickým ústavem Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích, dále s Fakultou rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a s Jihočeským výzkumným centrem akvakultury a biodiverzity hydrocenóz ve Vodňanech. Veškeré experimenty na rybách budou provedeny v souladu s českou legislativou (§ 29 zákona č. 327/246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 77/2004 Sb.) i na základě schválení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (číslo schválení: MSMT-24635/2022-4).

Závěr hodnocení rizika:

Linie ječmene AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 nepředstavují žádná rizika pro životní prostředí ani žádná rizika pro lidské zdraví, ani pro zdraví zvířat.

Podmínky nakládání

Nakládat s výše uvedenými třemi liniemi jarního ječmene nesoucí geny kódující rekombinantní antigeny viru jarní virémie kaprů a viru infekční anémie lososů lze jen způsobem popsaným v žádosti č.j. MZP/2025/750/3473 a při dodržování všech podmínek tam uvedených, zejména:

- Osivo transgenního ječmene bude získáno z CATRIN, výzkumné skupiny rostlinného inženýrství a biotechnologie, Univerzity Palackého (UP) v Olomouci. Právní odpovědnost za případné porušení zákona v rámci uzavřeného nakládání ponese pracoviště CATRIN, UP v Olomouci, kterému bylo vydáno rozhodnutí o uzavřeném nakládání s GMO čj. 4498/ENV/13.
- Manipulace s GM rostlinným materiálem bude zajištěna odborně způsobilými a proškolenými pracovníky, kteří budou vybaveni povinnými ochrannými pracovními pomůckami. Na pokusném pozemku jsou zakázány všechny činnosti, které nejsou v souladu s metodikou pokusu. Pracovníci budou upozorněni na zákaz konzumace a zkrmování produktu, dále budou seznámeni s povinností hlásit jakýkoli zdravotní problém, který by měl souvislost s daným uváděním GMO do životního prostředí.
- Pozemek s GM ječmenem bude bezpečně oplocen pletivem. Celý areál, za kterým se pozemky nachází, je zabezpečen proti vniknutí neoprávněných osob (vstup na kartu). Na pokusný pozemek je možný přístup jen z tohoto zabezpečeného areálu. V tomto zabezpečeném areálu se nachází GM sklad na parcelním čísle 2477 (zastavěná plocha a nádvoří). Sklad zrna bude určen výhradně pro skladování GM semen ječmene, přístup do skladu bude evidován a omezen (uzamčen, vstup bude umožněn pouze třem osobám), sklad bude řádně označen a okna ve skladu budou opatřena sítí
- Pěstební, sklizňové a zpracovatelské techniky používané pro modifikovaný jarní ječmen jsou totožné s technikami běžně používanými pro geneticky nemodifikované obiloviny. Veškeré nářadí a mechanizace použité při kultivaci porostu bude před odjezdem z pozemku pečlivě očištěno a zkontrolováno. Očista techniky bude provedena před výjezdem z pokusné parcely. Veškerá manipulace GM rostlinným materiálem bude protokolárně vedena a bude také součástí polního deníku.
- Transgenní zrna a vzorky budou přemísťovány mezi CATRIN (výzkumná skupina rostlinného inženýrství a biotechnologie), UP Olomouc, budova H, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc a místem realizace polních pokusů a skladem – firmou Úsovsko a.s., ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a MOHELNICE AGRO s.r.o. Přístup do skladu bude evidován a omezen na proškolené pracovníky.
- Zrno určené k výsevu bude přepraveno z Olomouce do farmy Mohelnice, Úsovsko a.s. (ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a MOHELNICE AGRO s.r.o.) osobním automobilem (proškoleným řidičem) do označeného GMO skladu v blízkosti pokusného pole před výsevem v uzavíratelných, přehledně označených dvojitých plastových krabicích/ obalech, které budou označeny tak, aby nemohlo dojít k jejich záměně. V autě bude dále havarijný plán, smetáček, lopatka a autoklávovatelný pytel pro případ havárie.
- Zrno k výsevu bude označeno následovně: „Obsahuje geneticky modifikovaný materiál jarní ječmen AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3. Není určeno ke konzumaci, krmení! Zákaz předávání neoprávněným osobám!“
- Přepravní box se bude skládat z vnějšího a vnitřního uzavíratelného plastového kontejneru/ obalu, pro zamezení možnosti rozšíření GM rostlinného materiálu během přenosu.

- Zrno a lyofilizovaný prášek bude transportováno stejným způsobem z pokusného pole do Olomouce, CATRIN, UP Olomouc, na pracoviště výzkumné skupiny rostlinného inženýrství a biotechnologie. Pracovníci, kteří budou zajišťovat přepravu rostlinného materiálu, budou řádně proškoleni ze zásad nakládání s GM materiálem na základě příslušných pasáží zákona 78/2004 Sb. Budou seznámeni s Havarijním plánem a Pracovním řádem pracoviště.
- Pokusné pole bude připraveno podle současných agrotechnických postupů pěstování jarního ječmene v dané oblasti. Před výsevem bude proveden postřik totálním herbicidem k vyhubení plevelů na pozemku, mělké zpracování půdy do hloubky setového lůžka se společným zapravením základních hnojiv (N, P, K), urovnání pozemku a rozdrcení hrud. Zabezpečení porostu ječmene bude zajištěno odpuzovači škůdců.
- Semena budou seta samostatně jedno po druhém, v řadách ručně v prvním roce pokusu, poté pomocí jednořádkového přesného secího stroje. Secí stroj pracuje jako bezezbytkový, po ukončení setí bude před odjezdem z místa setí pečlivě vyčištěn, aby pravděpodobnost nekontrolovaného rozšíření GM semen mimo toto místo byla zanedbatelná. Pokus je koncipován tak, aby při setí žádná semena nezbyla a byla vždy vyseta celá sledovaná populace předaná na lokalitu.
- Aby bylo zabráněno transferu vnášených genů do životního prostředí, bude modifikovaný jarní ječmen od veškerého nepokusného jarního ječmene oddělovat izolační vzdálenost 50 m².
- Místo pokusu bude navíc chráněno izolačním obsevem konvenčního jarního ječmene obdobné ranosti širokým 2,5 m. Obsev bude zničen před, nebo těsně po sklizni pokusu a to tímto způsobem: rozdrcení rostlin, podmítka, po vzejití postřik totálním herbicidem a následně orba.
- Porost bude ohraničen přenosným oplocením bránícím vstupu zvěře a označen viditelnými cedulemi s nápisem "POZOR - GMO - NEVSTUPOVAT - NEZKRMOVAT, Není určeno ke konzumaci, krmení! Zákaz předávání neoprávněným osobám!".
- Sklizeň bude prováděna mechanicky, maloparcelní sklízecí mlátičkou Hege 160, která je speciálně určena pro pokusné účely a splňuje všechny potřebné parametry pro přesnou bezezbytkovou sklizeň nebo ručním kosením a výmlatem na pokusné parcele stacionární mlátičkou. Dále je možné sklízet ručním kosením a výmlatem na pokusné parcele stacionární mlátičkou. Pro účely sklizně budou použity sklizňové textilní pytle o objemu 1-25 kg dle velikosti pokusné parcely. Později budou zrna skladována v částečně uzavřených paletách, cca 1 paleta 300 kg.
- Sklizňová technika bude po skončení sklizně na pokusném pozemku řádně vyčištěna tak, aby v něm nezůstala žádná zrna ani další rostlinný materiál.
- Transgenní zrna ve stadiu plné zralosti budou primárně uložena v laboratořích GMO na pracovišti výzkumné skupiny rostlinného inženýrství a biotechnologie, CATRIN, Univerzity Palackého v Olomouci, budova H, laboratoř 2.38 a 2.40, II. podlaží, Šlechtitelů 27, na základě rozhodnutí o uzavřeném nakládání s GMO z 18. ledna 2013 čj. 4498/ENV/13. Pracoviště je zabezpečeno proti vstupu neoprávněných osob.

- Po sklizni zrn ve stadiu mléčné zralosti budou zrna všech transgenních linií zpracována na jemný zelený prášek následujícím způsobem: odebraná zelená zrna budou nejprve lyofilizována, poté nadrcena na jemný prášek. Takto zpracovaný ječmenný materiál bude uchováván na pracovišti CATRIN, Univerzity Palackého v Olomouci, do doby jeho dalšího využití.
- V rámci projektu bude následně hodnocena exprese rekombinantních antigenů na proteinové úrovni a porovnávána s výsledky získanými v předchozích experimentech, při nichž byly rostliny pěstovány v kontrolovaných podmínkách skleníku. Část lyofilizovaného jemného prášku (nejedná se o GMO) bude převezena na Parazitologický ústav Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích, Branišovská 1160/31, 370 05 České Budějovice, kde bude materiál uložen a využit pro experimentální účely. Tyto experimenty budou zahrnovat imunizaci ryb orálním podáním lyofilizovaného prášku ze zrn a následnou analýzu aktivace jejich imunitního systému. Po ukončení experimentů budou všechny ryby odborně likvidovány v souladu s platnými předpisy daného pracoviště. Veškerý nevyužitý rostlinný materiál bude následně vrácen zpět na pracoviště výzkumné skupiny rostlinného inženýrství a biotechnologie, CATRIN, Univerzity Palackého v Olomouci, kde bude zajištěna jeho odborná likvidace.
- Inaktivace a odstraňování zrn i lyofilizovaného prášku bude probíhat v laboratoři GMO na pracovišti výzkumné skupiny rostlinného inženýrství a biotechnologie, CATRIN, Univerzity Palackého v Olomouci, Šlechtitelů 27, budova H, II. podlaží, laboratoř 2.39, rovněž na základě rozhodnutí o uzavřeném nakládání s GMO z 18. ledna 2013 čj. 4498/ENV/13. Inaktivace GMO bude provedena autoklávováním dle Provozního řádu a za podmínek zajišťujících ochranu proti vstupu neoprávněných osob. Ostatní biologický odpad vzešlý z polního experimentu bude zlikvidován přímo na místě pokusu zapravením do půdy střední orbou po předchozím rozdrcení, a to na pokusném poli akreditovaném pro pěstování GM ječmene.
- Na konci pokusu bude všechna zbývající rostlinná hmota, včetně obsevu konvenčního jarního ječmene, zničena rozdrcením a zapravením do půdy orbou.
- Následující dva roky nebude na pokusné ploše pěstován žádný komerční jarní ječmen ani jiné obiloviny a budou vysety takové plodiny, které umožní sledování výdrolu jarního ječmene a umožní jeho efektivní chemickou likvidaci (např. řepka ozimá).
- Plán monitoringu bude realizován během pokusů a po jejich skončení. Monitoring bude probíhat na pokusném pozemku a v jeho nejbližším okolí. Monitoring bude také prováděn na místě případné havárie a v jeho nejbližším okolí.

Další podmínky nakládání stanovené podle § 5 odst. 10 zákona

- Každoročně nejpozději do 30 dní od výsevu pokusu zašle společnost ÚSOVSKO a. s., Ministerstvu životního prostředí písemné vyrozumění o založení pokusu s uvedením jeho plochy s obsevem a poskytne mapku parcel s přesným vyznačením jeho umístění včetně GPS souřadnic, jakož i aktuální schéma pokusu.

- Společnost ÚSOVSKO a. s., musí na požádání Ministerstva životního prostředí, popřípadě laboratoře podle § 28 odst. 1 písm. f) zákona, kdykoliv v průběhu nakládání poskytnout vzorky testovaných GM linií ječmene nebo jejich genetického materiálu.
- Společnost ÚSOVSKO a. s., musí v souladu s § 19 písm. h) zákona poskytnout správním orgánům podle § 28 a § 31 až 33 (Ministerstvo životního prostředí, ČIŽP, ÚKZÚZ) součinnost při kontrole pozemků, prostorů a zařízení určených k nakládání s GMO nebo pozemků, prostorů a zařízení, v nichž k tomuto nakládání dochází nebo může docházet, včetně poskytnutí písemností, a to kdykoliv v průběhu nakládání. Pro kontrolní účely musí být umožněno bezúplatné odebírání vzorků výše uvedených GMO nebo jejich genetického materiálu.

Účel nakládání s GMO

Účelem uvádění GM linií ječmene AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 na pracovišti Úsovsko a.s., ÚSOVSKO AGRO s.r.o., katastrální území Mohelnice, obec Klopina, do životního prostředí, je analyzovat účinek rekombinantních antigenů viru jarní virémie kaprů a viru infekční anémie lososů, produkovaných transgenními homozygotními liniemi ječmene, na aktivaci imunitního systému ryb. Cílem je rovněž ověřit, zda orální podání zpracovaných zrn transgenního ječmene vede ke zvýšení odolnosti imunizovaných ryb vůči uvedeným virovým onemocněním, a to v rámci projektu GAČR číslo: 24-13026S.

V průběhu pěstování modifikovaného ječmene bude prováděno také ověření bezpečnosti vůči životnímu prostředí a sledování případné změny schopnosti přežití, nebo šíření v rámci prostředí se zaměřením na cílové i necílové organismy.

Další požadavky na označení

Pro nakládání s GMO platí obecné podmínky označování geneticky modifikovaných organismů, které je dáno zákonem. Obaly obsahující zrno nebo části rostlin GM ječmene budou navíc označeny nápisy „Není určeno ke konzumaci ani krmení! Zákaz předávání neoprávněným osobám!“.

Místo nakládání

Kraj: Olomoucký,

Obec: Mohelnice

Katastrální území: 698032 – Mohelnice, p.č 2502/4 (pole), p.č. 2477 (sklad)

Uvádění GM jarního ječmene - linií AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 - do životního prostředí bude probíhat na pozemku farmy Mohelnice, která je součástí společnosti ÚSOVSKO a.s.

V roce 2026 plocha pěstovaného GM ječmene, linie AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6, AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1 a AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3 nepřesáhne 5 m².

Hustota rostlin v jednotlivých letech nepřesáhne 300 rostlin/m².

V následujících letech se rozsah osetí jednotlivými transgenními liniemi bude odvíjet od výsledků laboratorních experimentů zaměřených na sledování stimulace mechanismů imunitního systému a zároveň aktuální potřebou rostlinného materiálu pro pokusy s orální imunizací ryb.

Požadavky na monitoring a podávání zpráv o jeho výsledcích

Plán monitoringu vychází ze závěrů hodnocení rizika a má za cíl včasné zpozorování a identifikaci jevů, které by měly očekávaný nebo neočekávaný vliv na životní prostředí v důsledku uvedení rostlin geneticky modifikovaného ječmene do životního prostředí.

Monitoring, realizovaný dle plánu monitoringu předloženého v žádosti č.j. MZP/2025/750/3473, budou provádět proškolení pracovníci. Za monitoring a plnění plánu monitoringu jsou právně odpovědní předkladatelé žádosti.

Monitoring bude realizován během pokusů a po jejich skončení, a to na pokusném pozemku a v jeho nejbližším okolí (do vzdálenosti cca 5 m od pokusného pole). Monitoring výskytu rostlin vzešlých z výdrolu zrna bude také prováděn na místě případné havárie a ve vzdálenosti 5 m od místa případné havárie po dobu dvou let.

Během pokusu budou plochy z agronomických a pokusných důvodů pravidelně navštěvovány, a to alespoň jednou za čtrnáct dní. Tyto kontroly umožní, aby byl monitorován vývoj rostlin a bylo zabráněno rozšiřování modifikovaného rostlinného materiálu. Pozorování budou probíhat dle popisu v Plánu monitoringu.

Po skončení pokusu bude pokusná plocha navštěvována každý měsíc během následujících dvou let za účelem monitoringu výdrolu. V případě nálezu výdrolu bude ještě před metáním odstraněn ručně nebo aplikací totálního herbicidu. V zájmu usnadnění kontroly výskytu případného výdrolu nebude následující dva roky na daném poli pěstována komerčně žádná obilovina.

Následující dva roky nebude na pokusné ploše pěstován žádný komerční jarní ječmen.

Všechny projevy jakýchkoliv nežádoucích účinků vyplývajících z uvádění GM ječmene do životního prostředí budou okamžitě nahlášeny Ministerstvu životního prostředí.

Po ukončení monitoringu bude Ministerstvu životního prostředí předána písemná zpráva o jeho průběhu a výsledcích, v souladu se zákonem a podle rozhodnutí EK 2003/701/ES.

Doba platnosti povolení

Doba platnosti povolení k uvádění GMO do životního prostředí je do 31. 12. 2035.

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) obdrželo dne 16. října 2025 žádost společnosti ÚSOVSKO a. s. (dále též „žadatel“) o udělení povolení k uvádění tří geneticky modifikovaných linií jarního ječmene: *AsGLOp::GP_GFP_S2-1-6*; *AsGLOp::GP_LTB-S2-1-1* a *AsGLOp::HE_GFP-OM-4A-3* do životního prostředí, a to na pozemcích farmy Mohelnice, PSČ 789 85. Žádost byla na MŽP zaregistrována pod č.j. MZP/2025/750/3473.

MŽP po obdržení žádost zkontrolovalo po formální stránce a konstatovalo, že dokumenty jsou zpracovány podle požadavků zákona a že podání obsahuje všechny požadované přílohy.

Následně MŽP podle § 5 odst. 4 a násl. zákona žádost zaslalo Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu zdravotnictví a krajskému úřadu Olomouckého kraje k vyjádření. Informace o zahájení řízení a shrnutí obsahu žádosti byly zveřejněny podle § 10 zákona. Žádost po odborné stránce posoudila Česká komise pro nakládání s GMO a genetickými produkty (ČK GMO).

Shrnutí obsahu žádosti bylo podle § 18 odst. 4 zákona poskytnuto Evropské komisi a bylo zveřejněno v příslušné databázi EU pod označením B/CZ/25/05. Ostatní členské státy neuplatnily k žádosti žádné připomínky.

ČK GMO žádost vyhodnotila kladně, nicméně vznesla několik odborných i formálních připomínek, týkající se zejména terminologické úpravy formulací o rezistenci, toxicitě a alergenitě. ČK GMO dále požadovala doplnění mapových podkladů a měřítka pokusné plochy a upřesnění formulace cíle pokusu, zejména ve vztahu k možnému dalšímu nakládání s genetickým produktem. Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, krajský úřad ani veřejnost neuplatnily ve stanovené lhůtě žádné připomínky.

MŽP na základě § 18 odst. 2 zákona vyzvalo společnost ÚSOVSKO a.s. k dodání vzorků předmětných dvou linií GM ječmene pro kontrolní účely do laboratoře Státního zdravotního ústavu, Centra zdraví, výživy a potravin v Brně. Vzorky byly předány dne 24. listopadu 2025, což žadatel doložil předávacím protokolem.

Dne 25. listopadu 2025 vyzvalo MŽP žadatele k odstranění nedostatků žádosti podle připomínek ČK GMO. Současně ministerstvo řízení usnesením přerušilo.

Dne 2. prosince 2025 obdrželo MŽP opravenou a doplněnou verzi žádosti. Úpravy posoudila ČK GMO a vyjádřila spokojenost s tím, jak byly vypořádány její připomínky.

Dne 18. prosince 2025 obdrželo ministerstvo od žadatele doklad o zaplacení správního poplatku za vydání rozhodnutí o uvádění GMO do životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že výše uvedená žádost po doplnění vyhovuje ustanovením zákona a nakládání v režimu uvádění GMO do životního prostředí za daných podmínek nepředstavuje zvýšené riziko pro zdraví člověka a zvířat ani pro životní prostředí, a dále s přihlédnutím ke stanoviskům MZe, MZ ČR a ČK GMO a dalším výše uvedeným skutečnostem, vydává MŽP žadateli povolení pro uvádění GMO do životního prostředí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možno podle § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat do 15 dní od jeho oznámení rozklad, o němž rozhodne ministryně životního prostředí, a to podáním adresovaným Ministerstvu životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10.

Ing. Alexandra Skopcová
ředitelka odboru environmentálních
rizik a ekologických škod
podepsáno elektronicky

Toto rozhodnutí obdrží:

- A. Účastník řízení do vlastních rukou:
ÚSOVSKO a.s.
- B. Stejnopis obdrží na vědomí po nabytí právní moci:
 - 1. Ministerstvo zdravotnictví
 - 2. Ministerstvo zemědělství
 - 3. krajský úřad Olomouckého kraje